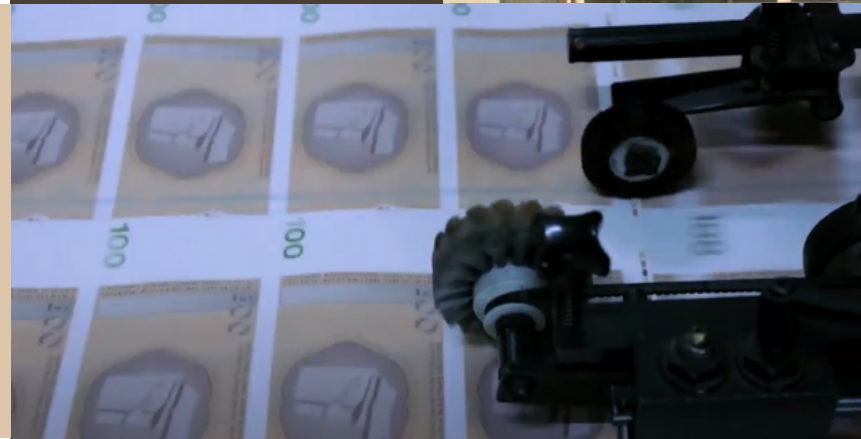

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE

Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE
STRATEŠKI PLAN
2022 - 2024

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ GUVERNERA

Ovo je treći Strateški plan CBBiH, prethodna dva su bila za šestogodišnji period. S obzirom na velike neizvjesnosti koje su pred svima nama, ne samo u BiH nego u cijelom svijetu, odlučili smo skratiti vremenski horizont na tri godine.

MISIJA, VIZIJA I ZAJEDNIČKE VRIJEDNOSTI CENTRALNE BANKE BiH

Centralna banka Bosne i Hercegovine je institucija monetarne vlasti u Bosni i Hercegovini i njena misija proizilazi iz zakonskog mandata da osigurava stabilnu valutu i monetarnu stabilnost, čime se daje najbolji doprinos ekonomskom prosperitetu i finansijskoj stabilnosti zemlje.

STRATEŠKI CILJEVI CENTRALNE BANKE BOSNE I HERCEGOVINE

Strateški cilj 1: Provođenje postojećeg valutnog odbora kao odgovarajuće monetarne politike za osiguranje monetarne stabilnosti.
Strateški cilj 2: Efikasno i sigurno upravljanje deviznim rezervama.
Strateški cilj 3: Davanje podrške domaćem finansijskom sektoru kroz koordinaciju agencija za izdavanje bankarskih licenci i vršenje supervizije banaka u entitetima i finansijska stabilnost i inkluzija.
Strateški cilj 4: Efikasno i sigurno izdavanje, cirkulacija i kontrola gotovog novca.
Strateški cilj 5: Razvoj međunarodne saradnje.
Strateški cilj 6: Kompilacija kvalitetne i pravovremene zvanične statistike u skladu sa EU i ostalim međunarodnim standardima i zahtjevima korisnika.
Strateški cilj 7: Pružanje pouzdanih usluga vezanih za ulogu bankarskog i fiskalnog agenta Bosne i Hercegovine.
Strateški cilj 8: Održavanje platnih sistema i unapređenje njihove stabilnosti.
Strateški cilj 9: Jačanje korporativnog upravljanja, transparentnost i integritet rada i socijalna odgovornost.

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

STRATEŠKI PLAN 2022 - 2024

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE

Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Uvodna riječ guvernera

dr. Senad Softić

Kao guverneru Centralne banke Bosne i Hercegovine velika mi je čast predstaviti Strateški plan CBBiH za period 2022-2024. godine. Ovo je treći Strateški plan CBBiH, prethodna dva su bila za šestogodišnji period. S obzirom na velike neizvjesnosti koje su pred svima nama, ne samo u BiH nego u cijelom svijetu, odlučili smo skratiti vremenski horizont na tri godine. Prošla strategija je bila objavljena na web stranici CBBiH tako da je javnost mogla vidjeti čemu stremimo. Nažalost, prije dvije godine, od marta 2020. godine cijeli svijet je, pa i BiH, zadesila pandemija Covid-19. Ona je dovela do ograničenja mobilnosti (lock down) i zatvaranja ekonomija, što je prouzrokovalo do tada nezabilježenu kontrakciju ekonomija. To je napravljeno svjesno da se smanje ljudske žrtve pandemije, no posljedice su po ekonomije bile vrlo teške. Logično da se onda svi ciljevi nisu mogli realizovati kako su bili zamišljeni. Pored toga, CBBiH na osnovu ciljeva iz svojih strategija konkretizuje aktivnosti u godišnjim planovima rada, tako da strategija predstavlja putokaz, smjer kojim želimo ići.

Strategije se ne mogu donositi u vakuumu, nego u konkretnom ekonomskom okruženju. Pretkraj 2021. godine počelo je dolaziti do ekonomskog oporavka kako u BiH tako i u svijetu. To će se po svemu sudeći nastaviti i u 2022. i 2023. godini. Donošenje ove strategije odvija se u uslovima ekonomskog oporavka, ali i velikih neizvjesnosti. Pri tome jedan od ključnih rizika je očekivana rastuća inflacija. Nakon borbe sa krizama i deflacijom u nedalekoj prošlosti, situacija se drastično promijenila u samo nekoliko posljednjih mjeseci. Primjera radi, u januaru 2022. godine u eurozoni je zabilježen najviši mjesečni rast potrošačkih cijena od uvođenja eura 1999. godine. Inflacija u eurozoni u januaru je dostigla nivo od 5,1%, a cilj Evropske centralne banke (ECB) je inflacija od blizu 2% u srednjem roku. U Bosni i Hercegovini, prema posljednjim raspoloživim podacima, inflacija u decembru je iznosila 6,4% (na godišnjem nivou), a za koju se nadamo da će u drugoj polovini 2022. godine krenuti naniže. Za ostvarenje naše strategije svakako je pozitivno i to da dolazi do ekonomskog rasta. Raspoloživi statistički podaci govore da je rast realnog BDP-a za prvih devet mjeseci 2021. godine u BiH bio čak 8,7%. Mi očekujemo da će se realizovati snažan rast i u četvrtom kvartalu. Duboka kriza u prošlosti, pad BDP-a u 2020. godini (zbog epidemioloških mjera) od 3,2% statistički „podize“ stope u 2021. godini, a očekujemo da će se nastaviti stabilan realni rast u narednim godinama.

Pored inflacije, u periodu pred nama suočićemo se i sa drugim značajnim rizicima i neizvjesnostima. Prema raspoloživim informacijama najveće centralne banke će ubrzano povlačiti svoje stimulativne mjere (kvantitativnog opuštanja) i uskoro početi podizati svoje rekordno niske kamatne stope. No, očekivani rast kamatnih stopa nije jedini rizik, uz već spomenuti rast cijena. Digitalizacija finansija, koliko god prednosti nosila isto tako sa sobom vuče povećane rizike od različitih kibernetičkih napada, ali i prevara sa kriptovalutama. Za sada se radi o malim iznosima, no CBBiH mora itekako voditi računa o stabilnosti cijelog finansijskog sistema. Iako ne spada u domen centralnih banaka, geopolitička situacija u svijetu, ali i u regionu takođe je napetija nego je bila dugo vremena, pa to otežava i usporava investicijske odluke a time i ekonomski rast.

Uprkos svemu tome, kao guverner CBBiH uvjeren sam da će naša institucija, kao i uvijek do sada, uspješno izvršavati ne samo svoje zakonom propisane zadatke, glavne strateške ciljeve kako smo ih naveli u ovom dokumentu, nego biti u stanju odgovoriti svim izazovima koji će se pojaviti pred njom. S tim ciljevima je i rađen ovaj strateški plan. Želimo biti spremni odgovoriti na moguće izazove koji su pred nama i ostvariti svoju misiju i viziju kako su zapisane u ovoj strategiji. Vrijednosti koje gradimo u CBBiH, a posebno visok stepen profesionalizma te poštovanje svih odredbi valutnog odbora, najbolji su garanti da će i u narednom periodu za koje radimo ovu strategiju CBBiH biti temeljni stub stabilnosti ne samo finansijskog i ekonomskog nego i cijelog društvenog sistema u BiH.

Pored našeg vlastitog rada i fokusiranosti na rezultate, vrlo nam je bitna široka podrška stanovništva. Zato objavom svojih ciljeva, misije i vizije, tj. svoje strategije želimo još više povećati našu transparentnost, ali uz povećanu transparentnost raste i naša odgovornost, čega smo svjesni. Na kraju želim zahvaliti svima u CBBiH koji su predano radili na ovoj strategiji kao i javnosti na dosadašnjoj uvijek nepodijeljenoj podršci Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

Guverner

dr. Senad Softić

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE

Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Misija i vizija

Vizija

Naša vizija je da budemo prepoznati kao visokoprofesionalna, nezavisna, transparentna i inovativna institucija koja uživa kredibilitet i povjerenje javnosti, a čije će djelovanje biti od suštinskog značaja za monetarnu, finansijsku i ekonomsku stabilnost države Bosne i Hercegovine.

Misija

Centralna banka Bosne i Hercegovine je institucija monetarne vlasti u Bosni i Hercegovini i njena misija proizilazi iz zakonskog mandata da osigurava stabilnu valutu i monetarnu stabilnost, čime se daje najbolji doprinos ekonomskom prosperitetu i finansijskoj stabilnosti zemlje.

Zajedničke vrijednosti Centralne banke BiH

Zajedničke vrijednosti CBBiH razvijaju i grade zaposleni i uprava/menadžment pod nadležnošću Upravnog vijeća u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci, kroz donošenje odluka, određivanje prioriteta, svakodnevno poslovanje i operativno izvršavanje ciljeva i zadataka, a u cilju unapređenja korporativne kulture. U obavljanju zadataka i postizanju ciljeva zaposlenici CBBiH rukovode se zajedničkim vrijednostima, a koje su:

Etičnost i posvećenost interesima institucije

Izgrađivati i poštovati etička načela CBBiH, djelovati sa integritetom, iskreno i pošteno u najboljem interesu institucije i njenih ciljeva, te njegovati sistem zajedničkih vrijednosti.

Nezavisnost i integritet

Zakonom garantovana nezavisnost u radu CBBiH je osnovni preduslov za uspješno provođenje monetarne politike. Od svih službenika se očekuje da čuvaju profesionalnu nezavisnost, čime pridonose i nezavisnosti Centralne banke. Poslovni i lični integritet u skladu sa standardima integriteta iz Etičkog kodeksa svakog pojedinca doprinosi i jačanju integriteta Centralne banke kao institucije.

Transparentnost i društvena odgovornost

Djelovati transparentno kroz informisanje zaposlenih i javnosti o politikama i procedurama CBBiH, te upravljati poslovnim procesima uz ostvarivanje pozitivnih uticaja na društvo kao i preuzimanje odgovornosti za sprovedene aktivnosti. CBBiH temelji rad na društveno odgovornom ponašanju uz poštivanje najviših etičkih standarda, te djelovati u skladu sa zakonom i svim pravnim regulativama

Timska saradnja

Timska saradnja uposlenih u svim poslovnim jedinicama i procesima je neophodna za sinergiju unutar institucije. Na taj način se ostvaruju bolji zajednički rezultati, gradi povjerenje, prepoznaje doprinos uposlenika i omogućava učenje jednih od drugih.

Kompetentnost, profesionalizam i izvrsnost

Upošljavati kvalitetne kadrove, podizati stručnosti kroz kontinuirani razvoj i razmjenu znanja, sposobnosti i vještina, unapređivati standarde uspješnosti u skladu sa najboljim praksama. Svi uposleni treba da njeguju visokoprofesionalan pristup i vrhunsku posvećenost radnim zadacima.

Evropska perspektiva

U skladu sa evropskom perspektivom Bosne i Hercegovine, jačati saradnju s evropskim institucijama i centralnim bankama kako bi se unaprijedilo poslovanje u svim segmentima rada u skladu sa standardima i praksama Evropskog sistema centralnih banaka.

Isključivanje diskriminacije

Isključivati diskriminaciju po bilo kom osnovu i osigurati ravnopravnost službenika o svim pitanjima.

Efikasnost, efektivnost i fokusiranost na rezultate

Obavljati zadatke ciljno orijentisano i fokusirano na postizanje rezultata alocirajući resurse na optimalan način usmjereno na racionalizaciju troškova i slijedeći prioritete i ono što je relevantno za postizanje željenih rezultata. Definišu se prioritete, uvode standardi za obavljanje posla, pojednostavljaju se procedure, a poslovne odluke temelje na smanjenju troškova i postizanju rezultata.

Strateški cilj 1: Provođenje postojećeg valutnog odbora kao odgovarajuće monetarne politike za osiguranje monetarne stabilnosti

U naredne tri godine se očekuje da će globalni ambijent biti prilično nestabilan kao posljedica nedavne duboke svjetske recesije usljed pandemije, te uz to vezanih daljih neizvjesnosti i poremećaja na globalnim i domaćim tržištima. Pojačana inflatorna kretanja, ogromna monetarna ekspanzija, rastuća visina duga, poremećena trgovina i izolacionizam, klimatske promjene i ostalo će dominirati u vanjskom okruženju. Istovremeno situacija na domaćoj sceni je takođe komplikovana, prvenstveno vezano za tekuću diskusiju o izbornim i ustavnim pitanjima, te opštim izborima u jesen 2022. godine. Aktivnosti i aspiracije vezane za euroatlanske integracije i dobivanje kandidatskog statusa za EU imaju vrlo veliki uticaj na dinamiku dešavanja na ekonomskom planu, ali još uvijek ne postoji jasan plan i dinamika.

Aktivnosti CBBiH će biti direktno zavisne od ovako kompleksnog ambijenta djelovanja, te će zahtijevati kontinuiranu ozbiljnu analizu i koordinaciju sa drugim institucijama. CBBiH će biti fokusirana na ispunjavanje cilja vezano za stabilnost domaće valute kroz striktno i odgovorno sprovođenje postojećeg aranžmana valutnog odbora. Kroz ispunjavanje ovog cilja indirektno se stvaraju preduslovi za stabilnost cijena, pouzdano funkcionisanje finansijskog sektora i ostavlja se prostor za učinkovite fiskalne i strukturalne politike izvršne vlasti na svim nivoima.

U tom smislu, neophodno je provoditi kvalitetan analitički rad, kao i proces ekonomskih predviđanja i modeliranja. Pravovremena detekcija rizika, pouzdane projekcije o trendovima i stalni monitoring su neophodni da bi se mogli preduprijediti monetarni izazovi i pripremiti učinkoviti odgovori.

Funkcionisanje Komiteta za obaveznu rezervu će biti od ključne važnosti za analizu i predlaganje rješenja Upravnom vijeću vezano za monetarni instrument obavezne rezerve. Za to su potrebne pouzdane ekonomske i finansijske analize koje će ukazati na potrebu prilagođavanja politike i stope obavezne rezerve potrebama ekonomije u Bosni i Hercegovini, uključujući i analizu kreditne aktivnosti i likvidnosti bankarskog sektora u Bosni i Hercegovini. Saradnja sa MMF-om i drugim institucijama na definisanju i implementaciji okvira obavezne rezerve će biti iskorištena da se postignu rješenja u skladu sa najboljim svjetskim praksama.

Implementacija valutnog odbora i monetarnih operacija zahtijeva vrlo blisku i transparentnu saradnju sa domaćim komercijalnim bankama. Komunikacija će biti dograđivana i testirana da bi se napravila računovodstvena i tehnološka unapređenja i osigurala pouzdanost transakcija. Putem glavnih jedinica se ostvaruju sve transakcije sa komercijalnim bankama, pa će se posvećivati neophodna pažnja pouzdanosti osoblja, procedurama i tehničkim uslovima.

CBBiH će produbiti saradnju sa ostalim nadležnim institucijama BiH u cilju koordinacije ekonomskih politika i osnaživanja ekonomskog rasta. Zajedno i u koordinaciji sa nadležnim institucijama će se formulisati strateški dokumenti (ERP i slično) da bi se dalje razvijao dijalog sa EU i drugim međunarodnim institucijama. Pružaće se aktivna podrška makroekonomskim aranžmanima sa međunarodnim institucijama, te garantovati monetarna stabilnost za njihovo provođenje.

Strateški cilj 2: Efikasno i sigurno upravljanje deviznim rezervama

Investiranje deviznih rezervi će i nadalje biti jedan od glavnih zadataka CBBiH. U narednom periodu, upravljanje deviznim rezervama će se odvijati u okruženju sa naglašenim neizvjesnostima vezanim za kamatne stope i stope prinosa u eurozoni, a koja predstavlja glavno područje naših investiranja. Investicije će biti prilagođene principima sigurnosti i likvidnosti, uz maksimalno moguću profitabilnost.

Neophodno je da se održe i povećaju analitički kapaciteti u ovoj oblasti, jer trebaju da pripreme odgovarajuću stratešku alokaciju i operativno upravljanje. Povećanje kapaciteta uključuje poznavanje praksi i dešavanja na međunarodnim finansijskim tržištima, te razvijanje internih modela za praćenje i minimiziranje rizika. U tom pogledu će se razvijati i dorađivati softverske aplikacije za preciznije praćenje i ograničavanje rizika.

Transparentnost procesa upravljanja deviznim rezervama će biti potpuna i pravovremena, jer se na taj način održava povjerenje javnosti i postiže efektivnost operacija na međunarodnim tržištima. Osiguraće se potpune i pravovremene informacije u sklopu redovnog izvještavanja.

U pogledu minimiziranja operativnih rizika i usavršavanja procesa investiranja, CBBiH će unapređivati pravila, procedure i interne kontrole za upravljanje deviznim rezervama i objaviti one dijelove koji su u skladu sa pravilima o povjerljivosti.

Definisanje strateške alokacije će uključivati uvođenje novih instrumenata, a uzimajući u obzir tekuća i očekivana tržišna kretanja.

Strateški cilj 3: Davanje podrške domaćem finansijskom sektoru kroz koordinaciju agencija za izdavanje bankarskih licenci i vršenje supervizije banaka u entitetima i finansijska stabilnost i inkluzija

Pouzdanost i stabilno funkcionisanje finansijskog, a naročito bankarskog, sektora je od ključne važnosti za sprovođenje monetarne politike i opšteg ekonomskog života. CBBiH će naglašeno nastaviti doprinositi ukupnoj finansijskoj stabilnosti. Veoma važan segment našeg rada u narednom trogodišnjem periodu biće provođenje analiza i procjena stabilnosti finansijskog sistema, s posebnim naglaskom na identificiranje rizika i ranjivosti bankarskog sistema. Planira se nadograditi (jačati) okvir za provođenje testova na stres i publikovati rezultate naših analiza putem izvještaja o finansijskoj stabilnosti, kao i podizanje kvaliteta indikatora i stavljanje na korištenje domaćim i stranim učesnicima. S obzirom na propisane nadležnosti Centralne banke BiH da koordinira djelatnosti agencija koje su nadležne za izdavanje bankarskih licenci i vršenje supervizije banaka u entitetima, blisko će se sarađivati sa entitetskim agencijama za bankarstvo i organizovati koordinirano djelovanje vezano za usvajanje i provođenje regulatornih pravila, a koja će se intenzivno harmonizirati sa standardima i zahtjevima iz eurozone i EU. Takođe, aktivno će se učestvovati u radnim grupama u okviru koordinacije bankarske supervizije u cilju daljeg razvoja i unapređenja koja proizilaze iz tehnoloških i regulatornih promjena u ovoj oblasti.

Finansijska pismenost i inkluzija predstavljaju neophodnu aktivnost da bi klijenti mogli iskoristiti sve prednosti modernih finansijskih sistema, ali i ograničili svoje rizike. Građanima često nedostaje informacija o finansijskim institucijama, te je planirano da se kontinuirano provode raznolike aktivnosti u cilju informisanja i edukacije šire populacije, kao i da se sarađuje sa domaćim i stranim institucijama na iznalaženju najboljih oblika edukacije.

Strateški cilj 4: Efikasno i sigurno izdavanje, cirkulacija i kontrola gotovog novca

CBBiH je jedina odgovorna institucija za izdavanje novca i distribuciju gotovog novca u Bosni i Hercegovini. Osigurati redovno i efikasno snabdijevanje i upravljanje gotovim novcem visoke kvalitete nastaviće da bude važna aktivnost i u naredne tri godine, te će se u tom pravcu napraviti dalji koraci u modernizaciji procesa, razvijati dodatne analize procesa i zaliha, te novine vezano za kreiranje strateških zaliha za vanredne situacije.

Izdavanje novog novca (štampanje novčanica i kovanje kovanog novca) će biti obavljano na način da se očuva integritet domaće valute te da se podigne standard kvaliteta novca u opticaju. Proces izrade novčanica i kovanica KM će biti adekvatno praćen kroz odgovarajuće kontrole.

CBBiH će i dalje usavršavati mjere kontrole i monitoringa za sve procese koji se vezuju za izdavanje i cirkulaciju novca.

Sa komercijalnim bankama će se dalje unapređivati način i sigurnost razmjene informacija vezanih za potrebe u snabdijevanju gotovim novcem između CBBiH i komercijalnih banaka.

Sprovodiće se aktivnosti za dalju harmonizaciju domaće legislative sa evropskom, kako bude napredovao proces EU integracija.

Analiziraće se mogućnosti i potrebe za izdavanjem valuta više kvalitete u skladu sa aktuelnim tehnološkim trendovima.

Kontinuirano će se vršiti obuka osoblja i razmjena informacija sa svim institucijama uključenim u otkrivanje krivotvorenog novca, da bi se osiguralo brzo otkrivanje krivotvorina, te će se uspostaviti tehnički preduslovi i centri za tu svrhu.

Strateški cilj 5: Razvoj međunarodne saradnje

Evropske integracije i međunarodna saradnja je prisutna u skoro svim područjima rada CBBiH i u velikoj mjeri određuje realizaciju primarnih ciljeva i zadataka. CBBiH ima važnu ulogu u predstavljanju BiH u mnogim međunarodnim institucijama (BIS, MMF, Svjetska banka itd.) i iz toga proizilaze mnogobrojne obaveze i komunikacija, što će biti slučaj i u narednom periodu. Nastojaće se ostvariti bolja pozicioniranost u tim institucijama i zastupati naši interesi, te kontinuirano sarađivati i komunicirati o svim pitanjima iz naše nadležnosti. Važan dio međunarodne saradnje se odvija kroz relacije sa drugim centralnim bankama, regionalne asocijacije (Klub guvernera), na čemu će CBBiH aktivno raditi u cilju vlastitog osavremenjavanja i bliske saradnje o različitim pitanjima.

U naredne tri godine CBBiH će ojačati ulogu i poboljšati reputaciju u procesu evropskih integracija BiH. U procesu EU integracija će biti profesionalno, odgovorno i transparentno djelovanje, CBBiH će formulisati vlastite stavove, prijedloge i rješenja te ih argumentirati i zastupati u strukturama BiH-EU, ECB i ESCB. Održavati redovne sastanke EU odbora, u cilju jasne formulacije i konzistentnosti CBBiH stavova u okviru EU pristupnog procesa, interno i eksterno. Učešće u radnim grupama po više poglavlja zahtijeva visoku profesionalnost i stručnost, te stalnu informisanost, a taj zadatak se očekuje da bude sve aktuelniji u naredne tri godine. S ciljem daljeg unapređivanja i usklađivanja regulatornog, institucionalnog i operativnog okvira sa standardima Evropskog sistema centralnih banaka, nastaviće se sa aktivnim učešćem u pripremi i implementaciji projekata tehničke pomoći koji se finansiraju iz fondova Evropske unije. Pripremiće se Mapa puta CBBiH ka EU sa zadacima i ciljevima CBBiH u različitim fazama evropskih integracija.

Kroz međunarodnu saradnju CBBiH se znatno angažuje na programiranju i realizaciji tehničke pomoći od USAID, SECO, MMF tehničke pomoći, itd., a što iziskuje dodatni angažman i vještine uposlenika.

Strateški cilj 6: Kompilacija kvalitetne i pravovremene zvanične statistike u skladu sa EU i ostalim međunarodnim standardima i zahtjevima korisnika

CBBiH kompilira zvanične statističke podatke za BiH (zajedno sa Agencijom za statistiku BiH) i iz toga proizilaze zadaci vezani za pouzdane i pravovremene makroekonomske statističke podatke, koji su preduslov za donošenje odluka i praćenja stanja i promjena vezanih za ekonomska i finansijska kretanja, a koja se koristi za analize unutar CBBiH i od strane drugih institucija i javnosti. Postoji stalna potreba za poboljšanjem postojećih i uvođenjem novih statističkih metodologija i indikatora, a pogotovu vezano za intenzivnu harmonizaciju sa statističkim sistemom unutar EU, ali i drugim međunarodnim standardima, što će biti okosnica rada u naredne tri godine. U tom smislu će se realizovati projekti tehničke pomoći u okviru IPA programa i obuke osoblja. Nivo usaglašenosti sa EU zahtjevima (mjereno kroz sistem SIMS i godišnje procjene Eurostata o napretku) će služiti kao orijentacija za prioritete u radu, a zahtjevi će se povećavati, i zahtijevati da se proširi obim statistika. Projekti tehničke pomoći IPA 2019 Twinning projekat za platni bilans i IPA 2019 višekorisnički projekat za vladine finansije i trgovinu uslugama će se implementirati u narednom periodu, kao i drugi projekti tehničke pomoći (SECO, MMF trening itd).

Neophodno je osigurati jednostavan pristup podacima svim korisnicima i punu transparentnost, odgovarati na upite medija i pružiti neophodna pojašnjenja o podacima. Statistika se razvija bazirano na potrebama korisnika, a uz zaštitu statističke povjerljivosti i optimalno korištenje resursa, i blisku koordinaciju sa ostalim statističkim institucijama u BiH. Statistički procesi se moraju modernizirati, pa će se izraditi i dograditi IT aplikacija za prikupljanje, razmjenu i obradu podataka, a naročito vezano za transmisiju prema Eurostatu.

Kontinuirana kompilacija statistike u oblastima monetarno-finansijske statistike, statistike vanjskog sektora, statistike javnih finansija i finansijskih računa, će se odvijati uz podizanje kvaliteta procesa i metodologija, te izradu meta podataka.

CBBiH će stvarati uslove za postepeni prelaz sa GDDS na SDDS standard izvještavanja, a nastaviće se stalna dostava MMF-u, BIS-u, Svjetskoj banci prema postavljenim zahtjevima i obavezama zemalja članica.

Aktivnosti u domaćem statističkom sistemu i proces pridruživanja EU se ogledaju u vrlo uskoj saradnji sa ostalim statističkim institucijama, usaglašavanju planova rada i strategija, te boljoj konzistentnosti podataka, a pogotovo u pripremama materijala vezanih za Poglavlje 18.

Strateški cilj 7: Pružanje pouzdanih usluga vezanih za ulogu bankarskog i fiskalnog agenta Bosne i Hercegovine

CBBiH je bankarski i fiskalni agent Bosne i Hercegovine, i u tom smislu pruža širok spektar usluga Ministarstvu finansija i trezora BiH, a na osnovu ispregovaranih i potpisanih ugovora i memoranduma. Poslovi se odnose na držanje novca na računima kod CBBiH, razna plaćanja prema inostranstvu i transfere u zemlji, prikupljanje i distribuciju indirektnih poreza, konverziju valuta, transakcije vezane za servisiranje duga, obaveze prema međunarodnim organizacijama. CBBiH treba da obezbijedi visok nivo transparentnosti i povjerljivosti kroz dobru saradnju sa deponentima i bankama.

S ciljem unapređenja cjelokupnog procesa i zaštite interesa CBBiH, biće potrebno dalje dorađivanje i revidiranje ugovora o obavljanju uloge bankarskog i fiskalnog agenta i depozitara. CBBiH će pratiti trendove u cilju pružanja efikasne uloge, a prvenstveno kroz automatizacije procesa i uspostave usluga elektronskog bankarstva i drugih vidova komunikacije, i osiguranje kontinuiteta pružanja usluga sa nadolazećim tehnološkim promjenama. Zavisno od zahtjeva vladinih institucija, CBBiH će dogovarati i proširivati obim poslova, kao i osigurati adekvatnu informacionu infrastrukturu za pouzdano obavljanje transakcija i izvještavanje.

Strateški cilj 8: Održavanje platnih sistema i unapređenje njihove stabilnosti

Pouzdana platni sistemi su od ključne važnosti za funkcionisanje cjelokupne domaće ekonomije. CBBiH će u narednom periodu nastaviti da uspostavlja i održava stabilnost, sigurnost, pouzdanost i efektivnost platnih i obračunskih sistema, koje u skladu sa Zakonom o CBBiH uspostavlja i održava CBBiH, a koji se bazira na stalnom dijalogu sa učesnicima i redovnim kontaktima sa ECB-om i BIS-om.

Preko dva sistema međubankarskog kliringa i poravnanja (žirokliring sistem i BPRV – bruto poravnanje u realnom vremenu, eng. RTGS), koje u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci uspostavlja i održava Centralna banka BiH, obavljaju se međubankarska plaćanja u konvertibilnim markama u BiH. Pored toga CBBiH je takođe odgovorna za nesmetan rad i za sve ostale elemente bh. platnog sistema:

- SWIFT (Procedura slanja poruka između međunarodnih banaka – eng. Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication)
- CRK (Centralni registar kredita)
- JRTRN (Jedinstveni registar transakcijskih računa)
- EMTN (Elektronsko međubankarsko tržište novca)
- KMP (Kliring međunarodnih plaćanja)
- BamCard poravnanja

CBBiH će nastaviti da analizira i prati trendove, da bi iz svog domena mogla dati doprinos jačanju infrastrukture finansijskog tržišta u Bosni i Hercegovini, te da prati usklađenost i usklađuje platne sisteme sa međunarodnim principima vezanim za infrastrukturu finansijskih tržišta. Nadgledanje platnih sistema koje uspostavlja i održava CBBiH treba da osigura sigurnost, efikasnost i efektivnost platnih poravnanja, te se smatra jednim od ključnih zadataka u narednom periodu. Međunarodna saradnja je od vitalnog značaja jer ima obavezu da održava i unapređuje postojeće prekogranične platne sisteme (KMP), te shodno tržišnim potrebama inicira i nove sisteme. U cilju efikasnosti i efektivnosti kod ispunjavanja zahtjeva učesnika i tržišta kontinuirano se održava i unapređuje Centralni registar kredita poslovnih subjekata i fizičkih lica u BiH kao i Jedinstveni registar računa poslovnih subjekata u BiH, te obezbjeđuje finansijska edukacija i inkluzija.

Uz to, razvijace se prošireno korištenje efikasnih i pouzdanih instrumenata za negotovinska plaćanja, koja reduciraju transakcione troškove i podižu digitalizaciju plaćanja.

Strateški cilj 9: Jačanje korporativnog upravljanja, transparentnost i integritet rada i socijalna odgovornost

Nastaviti jačanje organizacijske efektivnosti i efikasnosti, daljnje unapređenje korporativnog upravljanja, transparentnosti i društvene odgovornosti institucije.

Korporativno upravljanje će se osloniti na unapređenje koordinacije, kvalitet procedura i nesmetanu razmjenu informacija između svih organizacionih oblika u banci. U cilju unapređenja transparentnosti i društvene odgovornosti, CBBiH će raditi na poboljšanju usluga, kvaliteta i obima podataka i informacija dostupnih vanjskim korisnicima, kao i potpune transparentnosti javnih nabavki. CBBiH treba da upravlja kritičnom infrastrukturom, prati tehnološke inovacije, trendove u centralnom bankarstvu i stalno unapređuje svoje poslovanje. Posebna pažnja posvetiće se modernizaciji, digitalizaciji poslovnih procesa, cyber sigurnosti i upravljanju cyber rizicima. U narednom periodu CBBiH će ojačati mehanizam upravljanja sistemom internih kontrola kao i mehanizam cyber sigurnosti informacionog sistema. Takođe planirana je redovna samoprocjena procesa interne revizije i upravljanje rizicima u CBBiH.

U sklopu zaštita podataka i kontinuiteta poslovanja, fokus će biti na podizanju kvaliteta postojećih IT usluga i povećanje sigurnosti IT sistema kroz testiranje penetracije, česta testiranja sistema za identifikaciju potencijalnih ranjivosti, uvođenje sistema upravljanja korisničkim nalogima sa visokim privilegijskim pravima, uvođenje pojačanog sigurnosnog sistema identifikacije korisnika u kritičnim sistemima i redovno testiranje planova za osiguranje kontinuiteta poslovanja. Istovremeno, CBBiH će raditi na poboljšanju poslovanja kritičnih procesa banke kao i poboljšanju fizičkog i IT radnog okruženja i mogućnosti rada na daljinu. CBBiH će nastaviti da pažljivo planira, kontinuirano prati i kontroliše izdatke za operativne troškove s ciljem dalje racionalizacije.

U pogledu računovodstvenih praksi i finansijskog izvještavanja, CBBiH ostaje dosljedna punoj primjeni zakonski propisanih Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja u sveobuhvatnom i jedinstvenom evidentiranju poslovnih transakcija i izradi zakonski propisanih izvještaja, nastavljajući sa primjenom najviših standarda transparentnosti finansijskog poslovanja. Naredni trogodišnji period biće usmjeren na unapređenje operativne efikasnosti i efektivnosti u radu s ciljem optimizacije i nastavka modernizacije poslovnih procesa u funkciji podrške poslovnom odlučivanju i transparentnom i pravovremenom finansijskom izvještavanju.

Strateški cilj 9: Jačanje korporativnog upravljanja, transparentnost i integritet rada i socijalna odgovornost

Na normativnoj strani, CBBiH će nastaviti da radi na unapređenju akata i poslovanja banke i njihovom odgovarajućem usklađivanju sa promjenama domaće i evropske regulative, kao i sa međunarodnim standardima. Unapređenje koordinacije, kvalitet propisa i akata, nesmetana razmjena informacija između svih organizacionih oblika u banci, ali i zaštita integriteta informacija i podataka banke je od ključnog značaja. CBBiH će takođe raditi na obezbeđivanju integrisanog prostora za praćenje usklađenosti akata i poslovanja u odnosu na cjelokupnu regulativu, uključujući Etički kodeks. Pored toga, CBBiH će u redovnom poslovanju nastaviti da održava uslove poslovanja u skladu sa zahtjevima, standardima i normama poslovanja te da ažurira i unapređuje mjere bezbjednosti. Za propisno funkcionisanje CBBiH neophodno je nastaviti graditi i jačati integritet institucije i podizati svijest o značaju poslovne etike među službenicima CBBiH.

Usklađeno ponašanje službenika u radu i ophođenju prema saradnicima i trećim stranama, poštivanje etičkih normi i pravila, izgradnja sistema identifikacije i zajedničkog otklanjanja svih nepravilnosti.

Nastaviće se sa radom na promociji, edukaciji i podizanju svijesti službenika o značaju ovog segmenta poslovanja.

Ključni element za uspješno poslovanje CBBiH i praćenje promjena u okruženju treba da bude baziran na razvoju stručnog usavršavanja zaposlenih kao i na jačanju institucionalne zrelosti, svijesti službenika o važnosti ovog strateškog cilja kao i organizacionih vrijednosti banke. Uzimajući u obzir ljudske potencijale i finansijske resurse, CBBiH će se fokusirati na dalje unapređenje procesa usklađenosti poslovanja, povećanje efikasnosti, motivaciju zaposlenih i praćenje i evaluaciju učinka, nagrađivanje pozitivnih primjera ali i izricanje adekvatnih preventivnih i korektivnih mjera za ometanje realizacije ovog cilja.

Opredjeljenje je da se u normativnom smislu radi na kreiranju i unapređenju akata posvećenih integritetu, borbi protiv korupcije, jačanju poslovne etike, kao i njihovom odgovarajućem usklađivanju s evropskom regulativom, kao i sa međunarodnim standardima.

U cilju osiguranja neophodnih uslova za rad, planira se izgradnja nove poslovne zgrade Glavne jedinice Sarajevo CBBiH i obezbjeđenje adekvatnog poslovnog prostora za Filijalu CBBiH Pale u vlasništvu CBBiH. I ovaj novi i svi postojeći poslovni objekti trebaju da ispunjavaju sve standarde za optimalan ekološki, siguran i tehničko-tehnološki radni prostor i opremu.

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE

Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

STRATEŠKI PLAN

2022 - 2024

